

Konflikten kring Ralf Forsströms utställningsserie i Almska Gården 2018; Sammanfattning

Den offentliga polemiken kring Ralf Forsströms utställningsserie i Almska Gården, som fick sin början inför vernissagen med en ledartext och en utförlig intervju (LS 15.6.2018), och ett genmäle av kulturnämndens ordförande Thomas Rosenberg (LS 19.6.2018) har en lång förhistoria, dokumenterad från januari 2017.

Redogörelsen är tudelad. Del I sammanfattar den officiella beslutsgången, del II redogör för övrig väsentlig information i anslutning till projektet, i huvudsak på tjänstemannanivå.

I Den formella beslutsgången

1. Idén om en utställning med Ralf Forsströms samlingar presenterades av nämndmedlemmen Nina Björkman-Nystén på den nyvalda kulturnämndens första möte 22.8.2017, under punkten övriga ärenden.

Nämnden beslutade att nämndens ordförande Thomas Rosenberg, museiintendenten Ulrika Rosendahl och chefen för kultur och fritid Leif Eriksson träffar Ralf Forsström för att diskutera ärendet (KN 22.8.2018, § 44).

2. Projektet behandlades första gången på kulturnämndens följande möte 19.9.2017. Det föregicks av ett besök hos Ralf Forsström strax innan mötet, nämndens medlemmar visades runt i konstnärshemmet. Av beredningen till mötet framgick att Forsström planerar en fem månader lång utställning i hela Almska Gården. Därefter planeras flera utställningar som presenterar andra lokala konstnärshem i nedre våningen. Forsström vill vara konstnärlig ledare för hela projektet.

Stämningen under besöket i Ralf Forsströms hem var positiv, likaså behandlingen på nämndens möte. Många frågor ställdes, framför allt kring transporten av samlingarna från Forsströms olika hem, främst från hemmet på Bali.

Nämnden beslutade ge nämndens ordförande Thomas Rosenberg, museiintendenten Ulrika Rosendahl, kulturproducenten i Almska Gården Sini Näppä och chefen för kultur och fritid Leif Eriksson i uppdrag att föra förhandlingar med Forsström om utställningarna och arrangemangen i Almska Gården 2018 (KN 19.9.2017, § 48).

3. Den andra, och sista, gången nämnden fattade beslut i ärendet var 31.10.2017, då resultaten av förhandlingarna förelades nämnden. I beredningen föreslogs att utställningsserien "Liten stad – konstens storstad" ordnas i Almska Gården från maj 2018 till vintern 2019. I förslaget ingick att budgeten för serien får uppgå till högst 16 000 euro. Konstverkens försäkringar ingår inte i summan. Transporterna av samlingarna från Bali väckte de flesta och mest kritiska frågorna, både av ekonomiska och principiella orsaker.

Nämnden beslutade att utställningsserien arrangeras enligt förslaget, det vill säga först Ralf Forsström-utställningen från början av sommaren till slutet av september 2018, och därefter konstsamlingar från olika kulturhem i Lovisa.

Budgeten för hela serien fastställdes till 16 000 euro, i den summan ingår inte utställningsförsäkringar. Vidare konstaterades att Forsström i eget namn importerar konstföremålen från Asien och tar allt ansvar för dem. Slutligen gavs kultur- och fritidschefen i uppdrag att finslipa och ingå avtalet i enlighet med det avtalsutkast som förelåg.

4. Efter detta togs projektet inte upp till behandling på nämndens återstående möten under vintern och våren 2018, med undantag av kort information om projektets fortskridande under nämndens möten 11.4.2018 och 8.5.2018, under övriga ärenden (KN 11.4.2018, § 31 och 8.5.2018, § 37. Vid det föregående frågade Kalevi Lappalainen hur projektet framskrider, och vid det senare ställdes samma fråga av Mats Eriksson.

Avtalet undertecknades av bildningsdirektören Thomas Grönholm och konstnärliga ledaren Ralf Forsström 7.11.2017. Enligt avtalet är Forsström konstnärlig ledare för hela serien. Därtill utses en utställningskommitté som sammanträder vid behov, bestående av personer anställda vid kulturbyrån och Ralf Forsström, med kulturproducenten Sini Näppä som utställningssekreterare. I avtalet ingår mer preciserade överenskommelser angående fördelningen av kostnader och ansvar.

II Tjänstemannaberedning i anslutning till projektet

1. Projektet har varit aktuellt sedan januari 2017. Från början skulle det genomföras som ett samarbete mellan Lovisa stad/kulturbyrån och Stödföreningen för Lovisa Konstcentrum rf. Leif Eriksson var från början medveten om projektet. I praktiken fördes diskussioner mellan kulturproducenten Sini Näppä (Lovisa stad), Lotta Suomalainen (deltidsanställd projektledare, Stödföreningen för Lovisa Konstcentrum) och Nina Björkman-Nystén (projektsekreterare, Stödföreningen för Lovisa Konstcentrum. På sensommaren blev det klart att Stödföreningen inte förverkligar projektet, men förhandlingarna med staden fortsatte. Nina Björkman-Nystén utsågs av konstnärliga ledaren Ralf Forsström till pressansvarig utan arvode inte heller Ralf Forsström skulle inte få något arvode. Beslutsgången i nämnden framgår under rubriken I. Den formella beslutsgången.

2. Efter 31.10.2017 var projektet alltså inte längre upptaget som skilt ärende på kulturnämndens föredragningslista. Besluten fattades därefter på tjänstemannanivå, närmast av chefen för kultur och fritid Leif Eriksson och/eller bildningsdirektören Thomas Grönholm.

3. Under vintern 2018 skedde samtidigt förändringar inom kulturbyrån. Den vakanta tjänsten efter Sirpa Flinck ledigförklarades, av 17 sökande utsågs Sini Näppä. Hon sade upp sig i samma veva, för att hon fått tjänst på annan ort. I stället valdes de sökande som låg närmast Näppä, Paola Dadda och Nina Wiklund, genom tjänstemannabeslut av kultur- och fritidschefen till kulturproducenter. Valprocessen utfördes av en intervjugrupp utsedd av kulturnämnden. Wiklund utsågs till tjänsten som tidsbunden kulturproducent, för tiden 26.2.2018–30.9.2019 (KN 7.2.2018, § 19, övriga ärenden).

4. En del av medlemmarna i stadens ledningsgrupp diskuterade kulturväsendets personalproblem, frågan behandlades vidare av Thomas Grönholm, Leif Eriksson och turistsekreterare Lilian Järvinen. De föreslog att Nina Wiklund skulle

erbjudas ett arbete på Lovisa camping, vilket hon accepterade. Wiklund sade upp sig från sin uppgift den 18.5.2018.

5. Eftersom ingen av kulturproducenterna kunde arbeta med utställningsserien anställdes genom tjänstemannabeslut av Leif Eriksson från den 1.6.2018 Mimosa Elo på deltid.

Utställningen roddes slutligen i hamn, låt vara något försenad. Det berodde på att Almska Gårdens utrymmen under maj månad med kort varsel behövdes för finska lågstadiets behov (jfr KN 11.4.2018, § 31, övriga ärenden). Att man klarade av att bygga upp utställningen utan hjälp av kulturbyråns personal krävde en enorm arbetsinsats, framför allt av Ralf Forsström och Nina Björkman-Nystén, på sluttampen också av Mimosa Elo.

Att utställningen i sig och den efterföljande utställningsserien är ett fantastiskt tillskott i Lovisas kulturutbud förnekar ingen. Vi har all anledning att vara stolta, glada och tacksamma över att Ralf Forsström har erbjudit oss allt detta.

Lovisa i september 2018